

Трибуна міського українського слова на міській американській землі

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807
4-0237
Тел. УНХ: HEnderson 4-1016

РІК LXI Ч. 34. П'ЯТНИЦЯ СІНІ І НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 5-ГО ЛЮТОГО 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 34. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 5, 1953. VOL. LXI

ВЖЕ ПОЧАЛИСЯ ОЩАДНОСТІ У ФЕДЕРАЛЬНИХ ВИТРАТАХ

Вашингтон. — Адміністрація през. Айсенгавера почала вже важливішу економічну кампанію з метою обтяти витрати і призвести до зрівноваження федерального бюджету. За одобренням президента і кабінету директор бюджету Джозеф М. Додж вислав листи до департаментних керівників з інструкціями, що вони мають робити для зменшення витрат. У першу чергу він вимагає припинення набрання свіжих працівників і припинення нових проєктів, які вже були ухвалені. Так само наказав директор збільшувати як небуд витрати понад ті, що їх зроблено в місяці січня. Крім того Додж зажадав прислати йому рекомендації для перевірки витрат, які були запропоновані в бюджеті Трумана, а які разом оброблювали на \$78,600,000,000. Прибутки в тому бюджеті обчислені тільки на \$68,700,000,000.

Палата ухвалила уповання реорганізації для президента

Вашингтон. — Палата Репрезентантів, 389 голосами проти 5, ухвалила такі самі уповання для реорганізації виконної ділянки федерального уряду, які дав през. Труман, продовжуючи їх на два роки, тобто до 1. січня 1955 р. Ця ухвала помітна тим, що палата, комісія ухвалила була перед кількома днями збільшити обмеження повноважень для президента. Нова ухвала прийшла негайно після того, як президент у своїй промові попередив до ділянок, що він планує реформу урядових бюрократій. Ухвала дає Конгресу право припинити реорганізацію так звану конституційну більшість, тобто — 218 голосами в Палаті і 49 голосами в Сенаті.

А.Ф.П. загрозила доковій юнії прогнанням

Маллі Біч, у етаті Флориди. — Виконавча рада Американської Федерації Праці зажадала від Міжнародної Юнії Приверхення Робітників у Нью Йорку перевести в себе до 30 квітня чистку з кримінальних елементів посеред відділових урядовців; як вона цього не зробить, то буде прогнана з А.Ф.П. Цей ультиматум ухвалила виконавча рада одноголосно на висок спеціально настановленої комісії, не вважаючи на те, що дотепершня політика А.Ф.П. послідовно притримувалася засади не втручання у внутрішні справи юнії. Вирішення ради прийшло в наслідок розкриття Стейтсвої Карної Комісії про різноманітні здирства, переоджені на юнінських робітників кримінальними типами, які терором здобули владу або впливи над поодинокими відділами. Як першу умову для такої чистки А.Ф.П. поставила звільнення з усіх юнінських постів таких осіб, що були карані в'язницею; дру-

В НЬОАРКУ ПОМЕР АНДРІЙ МОДРОВСЬКИЙ

Ньюарк, Н. Дж. — У вісторок 3 лютого, повертаючи з праці, помер несподівано від серцевого удару довголітній секрет. Від. 219 У. Н. Союзу, Андрій Модровський, один з найдіяльніших громадян у цій громаді та делегат на кілька конвенцій У.Н.С. Він походив з Тарасівки, повіту Збараж, Західна Україна. Прожив 56 років і залишив четверо дітей. Похорон відбудеться у суботу в 9 год. ранку з заведення такої чистки А.Ф.П. поставила звільнення з усіх юнінських постів таких осіб, що були карані в'язницею; дру-

13 КОМУНІСТІВ ЗАСУДЖЕНІ НА В'ЯЗНИЦЮ

Нью Йорк. — Із тринадцятих другорядних комуністичних провідників, призначених судейською лавою винуватими в змові для насильного скинення американського уряду, сім дістали кару в'язниці по три роки і по 6,000 грошової карі, п'ять інших засуджено на тритиїтню в'язницю зі заплату по 4,000 доларів, а одна підсудна дістала рік в'язниці і має заплатити 2,000 доларів — після того, як вони відмовилися вибачити до Росії, замість сидіти у тюрмі. Федеральний прокуратор Майлс Лейн вимагав повної законом передбаченої карі, тобто по п'ять років і 10,000 грошів, однак суддя Дімок дотримав свого слова, не вважаючи на те, що всі підсудні перед проголошенням присуду виголосили цілий день промови, доводячи, що вони мають право реформувати суспільне життя в Америці так, як вони хочуть і зовсім не каялися за свої злочинні наміри викликати криваву ворожобу для здійснення своїх цілей. Серед

Ген. Коллінс пояснює „Операцію Сmek"

Вашингтон. — Ген. Дж. Л. Коллінс, шеф штабу армії, дав пояснення перед Комісією Збройної Служби Палати Репрезентантів щодо т.зв. „операції Сmek". За висноженням генерала, ця операція була лише звичайним випадком піхоти, одним з подібних випадків, що їх визначає команда 1 корпусу і що мають за завдання розвідати про стан на ворожих оборонних лініях. Операція була доведена 25 січня трьома піхотними чотами з Сьомої дивізії, з підтримкою літунства та танків. Розвідувальні дії були викликані чутками про нові комуністичні відділи, що обсадили фронт. Проте військова розвідка не мала точних відомостей про зміни за ворожою лінією і тому вислало три чоти для отримання певних інформацій. Воєнки отримали доручення, якщо це буде можливо, захопити полонених і знищити укріплення ворога. Проте цей випадок був лише „частинною успішною". Під час „операції Сmek" пороблено низку цін-

Демократи підтримують закордонну політику уряду

Вашингтон. — У зв'язку з зверненням президента, в якому знаходились твердження, що закордонна політика повинна розвиватися на позарпартійних засадах, група демократичних діячів висловила своє погодження з поглядами президента і бажання допомогти його праці. Про це заявила Демократична Політична Сеньатська Комісія, що нараждалася саме в той час, коли президент закликав на „товариські" свідання ві-

Обманюють добродійні установи на мільйони доларів

Вашингтон. — Сеньатська слідча комісія провирює закиди, що федеральний скарб витрачує річно 60-70 мільйонів доларів, а часом і \$100,000,000, виплачуючи допомогу з фонду суспільного забезпечення та з інших фондів для людей, які зовсім не заслуговують на підтримку. Опіку переіра Джером С. Алдерман, правний радник сеньатської слідчої підкомісії, яку очолює сен. Джозеф Мек Карті. Слідство почалося ще за попередньої адміністрації, коли почали напівплатити скарби з поодиноких стейтів від приватних людей на обманювання уряду їхніми судами під різними заслонами. Федеральний уряд доплачує стейтовим урядам на різноманітні добродійні цілі, до яких належать теж виплати з суспільного забезпечення.

ПРОМОВА О'КОННОРА НА УКРАЇНСЬКИХ ІМПРЕЗАХ ВТЯГНЕНА ДО КОНГРЕСОВОГО РЕКОРДУ

Вашингтон. — В Конгресовому Рекорді з 29-го січня ц.р. втягнуто в цілості промову колишнього члена урядової Комісії Переміщених Осіб, Едварда О'Коннора, виголошену на святах для вшанування роковин самостійності Республіки Української Народної Республіки, влаштованих у Філадельфії і Джерзі Сіті попереднього тижня. Промову О'Коннора втягнуто до Рекорду на пропозицію конгресмена Чарльза Керстена, який зі свого боку попередив її такими завагами: „Пане Спікер, в суботу 24-го січня я мав часті і приємні розмови з великим зібранням у Філадельфії, яким вшанувано День Української Незалежності. Це було зібрання справді патріотичного народу, відданого збереженню і поширенню політичної філософії, виявленої в наших основних документах. В цьому зібранні взяли участь представники поневолених народів Естонії, Латвії, Литви, Білорусії, Грузії, Вірменії і Кавказу, які дали доказ солідарності із силами волі. На цьому зібранні виголосив промову теж достойний Едвард М. О'Коннор, колишній комішенер Переміщених Осіб, що його обстоювання позитивного і ретичного підходу до комуністичного виклику добре відоме членам Конгресу. В своїй доповіді він розглянув історію обстоювання від давня Кремлем „політики визволення" та методи, якими Кремль користується. П. О'Коннор висловив, що ця політика с

ХОЛОДНА ЗУСТРІЧ ДОЛЛЕСА В АНГЛІЇ

Лондон. — Державний секретар Джам Фостер Доллес, закінчивши свої розмови з французьким урядом в Парижі, прибув вчора літаком до Лондону на дальші розмови з урядом Британії. Тут його привітали голови англійської преси, які навряд чи могли б вважати за приязні. — Викре раніше англійські газети і журнали представили новогот американського керівника закордонної політики своїм читачам як людину, яка не ділюсь заслугами на довіряти їй яка не с справжнім і врозумілим приятелем ані Британії ані Європи. В такій атмосфері Доллес має відбутися нарада з прем'єром Черчилем і міністром Іденом на тему нових напрямків американської закордонної політики, зокрема відносно британського відношення до європейської оборонної спільноти та європейської армії. Окрему точку зору на нарадах становитимуть розбіжності англо-американської політики на Далекому Сході, які виникають вже з того факту, що Британія де факто і де юре признає комуністичний уряд Китаю, тоді коли Америка признає на-

Аліантські і комуністичні атаки на корейському фронті

Токіо. — На східному і західному кінцях замерзлого корейського фронту аліантські і комуністичні війська виконали вчора низку атак, що були найсильніші за останні дні. Аліантські піхотні відділи, піддані авіацією, артилерією і танками, виконали еконцентрований рейд, впрямуючись глибоко у ворожі лінії на фронті на схід від Касоні. Протягнувши ворожі фортифікації та завдавши ворогові важких втрат, аліантські війська знову вернулися на свої позиції. В боях згинувло понад 300 ворожих воєнків. Натомість на східному секторі фронту комуністичні війська в силі одного батальйону атакували південно-корейські оборонні позиції, але були відбиті в рукопашних боях з великими втратами для них. Південно-корейські війська негайно перейшли до протиступу, відкидаючи і переслідуючи ворога аж до його укріплених ліній. Аліантська авіація ввечір і знову продовжувала бомбардування ворожих об'єктів у ворожому заміллі.

Ще немає змін у флоті біля Формози

Вашингтон. — Представник флоту заявив офіційно, що керівництво маринарки не отримало розпоряджень з Білого Дому. Проте в колах маринарки існує переконання, що відповідні розпорядження чи побажання президента були своєчасно відомі керівникам флоту і тому, можливо, немає необхідності отримувати додаткові доручення. Як відомо, у своєму посланні, президент Айсенгавер зазначив, що немає

Накликають до світової допомоги німецьким втікачам із Сходу

Берлін. — Комісар для справи втікачів при ОН д-р Дж. Дж. Ван Гевен Гедгарт звернувся з закликом до всіх держав, що належать до ОН та до Італії, Швейцарії, Ірландії і Ватикану, щоб спільно подали точний текст промови комішенера О'Коннора.

АНГЛІЯ І ФРАНЦІЯ ПРОТИ РІШЕНЬ АЙЗЕНГАВЕРА ЩОДО ФОРМОЗИ

Лондон. Секретар закордонних справ Ентоні Іден поінформувач вчора англійський парламент, що уряд Британії був наперед поінформований про рішення президента Айсенгавера щодо відкидання неутралізації Формози та призначення національно-китайському урядові і військам військові сили щодо евакуації на Формозі. — Рівночасно Іден заявив, що президент Айсенгавер мав повне право таке рішення виставити, бо й попередні рішення президента Трумана щодо неутралізації Формози було виключно американською військовою акцією. Дебати в парламенті в цих справах заплановані на сьогодні і їх домагається розглянути опозиційні лейбурістські представники. Рівночасно міністерство закордонних справ повідомило, що французький прем'єр Рене Маєр та міністер закордонних справ Жорж Бідо відвідають Лондон в дні 12 і 13-го лютого, щоб разом з представниками британського уряду обговорити „актуальні проблеми".

Індія і Ветнам хвилюються заявою Айзенгавера про Формозу

Бомбай, Індія. — Індійські часописи називає зарядження провідні часописи, які часто висловлюють опінію прем'єра Негру про закордонну політику, гостро критикують промову президента Айзенгавера, головне те місце, що відноситься до Формози. Від 1947 року, коли Індія стала самостійною державою, що ніколи не виступали індійські часописи з такою гострою критикою політики американського президента. Хоч індійські часописи промовляли від імені індійського народу, то існують тут і такі кола, що не схвалюють того протиамериканського становища. Один американського президента одиноким, бо, дозволяючи націоналістам атакувати китайський суходіл, не дає такої самої можливості китайським комуністам атакувати Формозу. Сайгон, В'єтнам. В'єтнамський прем'єр Ван Там заявив, що його країна залишиться неутрална, коли в наслідок денутралізації Формози значиться громадянська війна в Китаю. В'єтнамські і французькі кола занепокоєні тим, що тепер китайські комуністи значуть сильніше наступати на В'єтнам та Індокитай, де їм досить легко це робити.

Чан Кай-ші обіцяє звільнити Китай

Тайпей, Формоза. — Президент Національного Китаю Чан Кай-ші схвалив розпорядження президента Айзенгавера про денутралізацію Формози та заявив, що його уряд буде боротися за те, щоб звільнити Китай з-під комуністичної влади. В своїй заяві він проголосив, що „Китайська республіка не буде просити своїх приятелів про допомогу в наземних військах, щоб здійснити цей світ замір". Національний Китай, згідно з заявою Чан Кай-ші, вже від листопада 1950 р., коли комуністичний Китай відступив в Корейську війну, домагається скинення неутралізації Формози. „Всі народи, що люблять волю, твердять Чан Кай-ші, повинні підтримати нову американську політику „моральної сили". Генерал-майор Вільям С. Чейз, голова американської військової дорадчої групи на Формозі, заявив, що військова сила китайських націоналістів подвоїлася в останню роки, і вона зможе відіграти більшу роль при кінці цього року.

КАТАСТРОФА ПОВОДІ В ЄВРОПІ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ

Гага, Голландія. — Страшна катастрофа поводи, що навістила вночі з суботи на неділю прибережні та Північний морем райони Бельгії, Голландії і Англії, ще збільшується в Голландії, як морські води пробили нові отвори в тамах та почали заливати нові території. Величезна флота з 150 літаків та коло 2,000 кораблів встановила справжній міст, щоб рятувати загрозлених повидом коло 50,000 осіб з островів Зееланд і Південну Голландію і забезпечити найкращим 250,000 іншим, доми й майно яких сполокала вода. Новий прорив гати залив дальші території та поширив спустошення на 400,000 акрів поверхні. Повідь, що навістила цим разом Голландію, є найбільша за останні п'ять століть. В залитих водою районах люди і звірота розпачливо шукали рятунку, скупчуючись на підплавних місцях. Очевидці оповідають про історії трагедії людей, що пробували рятуватися на дахах домі, деревах і вуличних лімпах.

Серед розбурханих хвиль поводи, яка з Північного моря залила великі простори головної Голландії, як теж Бельгії і Англії, люди і звірота рятуються на бодай мале підняття. На фото: худоба, зібрана на малому, незалитому ще повидом просторі одного острова на ріці Темзі біля Лондону очікує на рятунку.

ПЕРЕДПЛАТА:	SUBSCRIPTION RATES:
На рік — \$10.00	One year — \$10.00
На пів року — \$5.25	Six months — \$5.25
На три місяці — \$2.75	Three months — \$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:	Foreign and Jersey City Rates:
На рік — \$12.00	One year — \$12.00
На пів року — \$6.50	Six months — \$6.50
На три місяці — \$3.50	Three months — \$3.50
Число з понеділка (з англійською частинкою):	Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language suppl.)
На рік — \$3.00	One year — \$3.00
На пів року — \$2.00	Six months — \$2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРОМОВА ЛЮДИНИ ДІЛА

Оваційно вітаний обидвома палатами Конгресу та гаряче оплескуваний в час виголошування свого першого послання про стан країни, президент Айтєнґавер заявив на початку своєї промови так: «Ця адміністрація це закоротко при владі, щоб могла виготовити подібну та вичерпну програму праці, яку можна б запропонувати та яка охопила б усі фази відповідальностей, які наложено на нових провідників країни». Але вже й в цьому першому посланні є чимало такого, що викликало подив, здивування і стривоження в Америці й в світі. Секретар стейту Доллес добре знав, що буде в цьому посланні, як виждкав до Європи. Тому ця частинка промови президента Айтєнґавера, що відносилася до політичного й економічного об'єднання Західної Європи, була властиво вже виявлена й обговорена тут і в Європі. Не вдержалася ж та йна з Формозою і вона вже облетіла світ, ще за неї заговорив офіційно сам президент. Як одно, так і друге було обговорено теж і нами. Ці дві проблеми вважають тепер за найважливіші з усього, що було згадане в посланні президента.

Коментарі газет на послання президента дуже серйозні. Пишуть, що послання нового президента це не гра слів, але політичний дороговказ, який доведеться ще на раз читати, щоб докладно пізнати напрямки нового політичного курсу, репрезентованого людиною акції, головою держави і провідником партії. «Вікці» масмо провід у світових справах, якого американський нарід надивлявся від президента «З'єднаних Держав». Послання президента Айтєнґавера до обидвох палат Конгресу з зворотною точкою новітньої історії! — пише Дейвід Лоренс, вашингтонський кореспондент «Нью Йорк Геральд Трибюн». В такому менш-більш тоні пишуть газети не тільки Республіканського напрямку. Про «перемогу здорового розсуду» і політику сильнішого спротиву совєтській агресії пишуть також і демократичні газети та «незалежні», даючи такі наголовки своїм редакційним статтям, як «Відповідь на вивоз», «Перший енергійний крок», «Ново розуміння свободи», «Молитва за вільний світ», «Підручник для американців», «Здорова стримана промова», «Пряме, чесне слово» і т. п.

Президент Айтєнґавер сказав дещо таке, що буде відрізу здійснюватися у домашній політиці, господарській, фінансовій і робітничій. Армія відчуж цілком певно руку президента, що є військовиком, а що цілком певно вийде на користь усім збройним силам ЗДА, які будуть тепер мусити з собою тісно кооперувати як одне тіло. Не буде місця на давні ривалізації й торги за те, хто важливіший. Але дійсною новиною буде «психологічна офензива», звернена проти Кремля та його союзників. Демократичній адміністрації постійно закидали, що вона не має плану в боротьбі з кремлівським наступом, а тільки займає оборонне становище, ждучи постійно на те, що зробить Кремль. Айтєнґавер заявив, що тепер ініціатива буде по боці ЗДА, а Кремль і Пейнґ будуть журитися, як треба цей чи інший американський крок розуміти. Але й тут, як завжди Джеймс Ресстон, не треба сподіватися якоїсь «нової революційної політики». Це буде зміна тактики, про яку говорено багато в час президентської, виборчої кампанії.

Дуже важлива зокрема та точка в промові президента Айтєнґавера, в якій він підкреслює, що нова адміністрація не дасть згоди на ніяке попереднє порозуміння, що несе повенелення будь-якому народові.

Новий президент рахує на те, що дістане попертя не тільки в Америці, але й в цілому вільному світі, як теж здобуде довіру народів повенелених комуністичними режимами. Він виразно заявив за тісну співпрацю з демократами в справах закордонної політики, яка мусить бути «правдивою двопартійною» у внутрішньому розумінні, а «глобальною» в світовому. Крім цього президент Айтєнґавер натякнув ще на цілий ряд дуже важливих проблем, які будуть основно викладені в інших посланнях до Конгресу. Бо й без цього послання президента було задовго, чи не найдовше з усіх, з якими досі виступали нові президенти.

Уневаження „секретних договорів“

Президент Девіт Д. Айтєнґавер в своєму першому виступі перед Конгресом з промовою про стан Унії заповів: «Наша політика, призначена безпеці вільного світу, користуватиметься всіми мирними методами і плянами — за винятком зламання вірності з нашими приятелями. Ми ніколи не погодимось на повенелення будь-якого народу з метою окупувати цим уявну користь для нас самих. Пізніше я прохатиму Конгрес долучитися до апробати резолюції, яка ставила б ясно, що цей уряд не визнає жадного зобов'язання, об'ятого секретними договорами минулого з закордонними урядами, яке дозволяло б на того роду повенелення».

Президент Айтєнґавер не назвав цих секретних договорів поіменно, але кожному ясно, що він говорив про договори в Ялті, Тегерані і Потсдамі під час Другої світової війни. Деякі постанови тих договорів взагалі ніколи не мали жадного практичного значення, велику частину інших постанов цих договорів Совіти вже давно обернули в шматок безвартісного паперу, але деяку частину тих постанов, які були корисні для Кремля, совєтський уряд намагався вдержати та постійно на них відкинується. Нас, як українців, окремо інтересує договір в Ялті, який встановлено з нагоди зустрічі там покійного президента Рузвельта і британського прем'єра Черчілла з совєтським диктатором Сталіним на початку лютого 1945-го року. Між іншим, разом з президентом Рузвельтом з американського боку брали в тих нарадах участь: покійний вже сьогодні Геррі Гопкінс, засуджений на в'язницю за кривопросягу комуністичний агент Алджер Гіс та Джан Вайнент, який в 1947 році сам застрелився.

Головні постанови того секретного договору в Ялті були: В квітні 1945 р. мала відбутися в Америці міжнародна конференція для створення Організації Об'єднаних Націй. Совєтський Союз, крім свого власного голосу мав дістати в тій організації ще два інші голоси, один за підсовєтську Україну, а другий за підсовєтську Білорусь. Великі держави мали стати постійними членами Ради Безпеки з правом спротиву (вето), яким Совєтський Союз постійно тепер зловживав.

Визволені з-під німецької окупації країни мали дістати допомогу створити свої уряди, відповідно до волі народу. Цю клявулоу Москва використала на те, щоб захопити та перемістити в своїх сателітих всі східні і південні європейські країни. Німеччина мала бути окупована та поділена на чотири зони: совєтську, британську, американську і французьку, кожна з окремою адміністрацією.

Відносини польсько-українського кордону на лінії Курзона скасування договору в Ялті не повинно мати будь-яке практичне значення теж в майбутньому вже з тої простої причини, що ця постановка не підпадає під ту інтерпретацію президента Айтєнґавера, яка говорить про «повенелення інших народів». Сьогодні в Україні і Польщі однаково повенелені й Польщу ще зокрема допомагала повенелити умова в Ялті, але це не має жадного відношення до українського кордону, бо навіть лінія Курзона переходить в більшість через етнічно чисту українську територію, залишаючи по боці Польщі частину західноукраїнських земель. Отже, скасування секретних постанов договору в Ялті практично нічого не змінює ані в дійсному, ані у формальному положенні України, за волю якої українському народові доведеться однаково боротися, як з Ялтою, так і без Ялті. Натомість, уваження тих постанов Американо визначає новий напрямок в американській політиці у відношенні до Совітів, в якому й українська визвольна справа може дістати краху

Мав бути створений новий уряд Польщі, який виключав би теж поляків, що під час війни перебували закордоном. Східні кордони Польщі мали бути встановлені тимчасово на т. зв. лінію Керзона з остаточним вирішенням того кордону на мировій конференції. Західні кордони, теж з остаточним їх вирішенням на мировій конференції, мали бути встановлені тимчасово на лінії Одрі-Ніси.

Була ще й ціла низка інших постанов, зокрема відносно совєтських прав в Азії, востаннє відшкодувань і т. п. Проте, нас найбільше може інтересувати постанова щодо українського голосу в Об'єднаних Націях та щодо польсько-українського кордону.

Президент Айтєнґавер виразно заявив, що американська політика в майбутньому не признаватиме жадних зобов'язань минулого, які для уявного здобутку для Америки служать для повенелення інших народів. Який наслідок це може мати для української справи?

Перш за все — український голос в Об'єднаних Націях. Практично його там не було, бо за Україну говорила Москва. Натомість теоретично це могло означати формальне міжнародне визнання української державності, як такої, хоч хвиляло з чужим, окупаційним режимом. Не може бути двох думок, що Україні належить місце в Об'єднаних Націях, але в теперішніх умовах Україна своїм фактичним станом не зможе відповісти постановам чарту Об'єднаних Націй щодо членства, не маючи можливості ані висловлювати своєю волю свого народу, ані вести самостійно свої закордонної політики.

Відносини польсько-українського кордону на лінії Курзона скасування договору в Ялті не повинно мати будь-яке практичне значення теж в майбутньому вже з тої простої причини, що ця постановка не підпадає під ту інтерпретацію президента Айтєнґавера, яка говорить про «повенелення інших народів». Сьогодні в Україні і Польщі однаково повенелені й Польщу ще зокрема допомагала повенелити умова в Ялті, але це не має жадного відношення до українського кордону, бо навіть лінія Курзона переходить в більшість через етнічно чисту українську територію, залишаючи по боці Польщі частину західноукраїнських земель. Отже, скасування секретних постанов договору в Ялті практично нічого не змінює ані в дійсному, ані у формальному положенні України, за волю якої українському народові доведеться однаково боротися, як з Ялтою, так і без Ялті. Натомість, уваження тих постанов Американо визначає новий напрямок в американській політиці у відношенні до Совітів, в якому й українська визвольна справа може дістати краху

Відвідина до п. Отіса Свіфта, європейського директора Американського Комітету для Визволення Народів Росії, а ми з п. Яремою поїхали відвідати представників наших церков, генерального вікарія українців католиків в Німеччині Вєч. о. П. Голініського та представника Української Православної Церкви Вєч. о. П. Дубицького, що є теж православним парохом українців в Мюнхені. З ними, як і з іншими місцевими українськими представниками, ми, крім взаємних привітань, відбули розмову на актуальні теми та обмінялись думками в поодиноких справах.

Свої відвідина ми продовжували в канцелярії УТГГ. Українського Техніко-Господарського Інституту. Властивість ця інституція, що має за собою таку славу історію, може послужити прикладом до великої трагедії, яку переживає українська еміграція в Європі. УТГГ не має свого приміщення, а перебуває в комирному в сутернях одної з місцевих шкіл, але це приміщення вона мусить тепер залишити й від деякого часу розпочавши шукає нового «кута», де можна б приміститися. Добро Інститу-

ту, — книги, архіви і т. п., що його пощастило врятувати та вивезти з Чехословаччини, ще майже все такі в пацках і скринях, бо немає де його розкласти.

Опісля ми знову відвіду з п. Яремою поїхали на відвідина таборів наших залишених. З нами був і опроваждув нас по таборах д-р Маковецький, заступник д-ра Кальби в Європейському Представництві ЗУАДКомітету. Ми відвідали насамперед табір Шляйґейм коло Мюнхену. Цей табір вже лідирує в ньому ще перебувають тільки кількасот наших залишених. Барак цього табору, залучені і з повнібавними вікнами, вже своїм зовнішнім виглядом роблять гнітюче враження, але страшний табору вужду можна побачити і відчутти, якщо заглянувши до самих бараків. Там в кожній кімнаті приміщена одна родина, часом багатодітна. Заглядаємо до одної з кімнат, в якій живе батько і мати з двома дітьми.

— Питаєте, як живеться? — відповів за всіх батько — краще не питаєте; самі бачите! При житті держитесь те тільки надія, що ще

А. Красний

Ще про „язву байдужості“

Коли б порахувати всі ті рядки, статті та сторінки, що присвячені нашій, українській байдужості, до з того вийшли б грубі томи, ціла „українська енциклопедія“.

Одних поезій-сатир скільки написано! Проте, не вважаючи на всю цю гірзну обвинувальну літературу, наша, українська байдужість залишається фактом, упертим фактом, що ніяк не хоче зійти з кону українського національного життя.

Скільки вже „рецептів“ не понаписувано й засобів не порекомендовано, а все ж „віз і ніні там“.

Факт цієї байдужості особливо яскраво виявляється на прикладі Народного Фонду, бо тут говорять цифри, а цифри — уперта річ!

Народний Фонд! Здавалось би, тяжко закинути адміністрації Фонду байдужість, млявість чи лінивість. Скоріше навпаки: Фонд виявляє певну ініціативу та розмах. В осені 1952 року розіслано майже 50,000 персональних листів, із спеціальною брошурою — звітном про діяльність Фонду, тепер, у грудні, — Різдвяні привітання й гарне та цінна книжка — „Український декларатор“, в такому ж широкому маштабі. У пресі постійні статті та дописи незрозумілих натяків „білим по чорному“. Чи Ви вже зложили? І т. д.

І все ж відгук далекій від належного! Правда, коли іноді заглянути до Фонду, то можна бачити купу свіжих різнокольорових конвертів. Рух є. Так ніби не можна сказати, що люди за Фонд зовсім не пам'ятають. Навпаки. Гроші. Мона-ордер. Милі листи...

Але — відсоток, який відсоток це робить!? Отже — приблизно 10 тисяч громадян, себто лише 10%, а де ж ще 90%?!

І ось тут треба констатувати такий факт: біля Фонду, протягом трьох років „устабілізувались“, як постійні платники, приблизно 10 тисяч цих, — скажемо, — ретельних громадян.

Що ж торкається інших багатьох тисяч наших свідомих громадян, то вони теж „устабілізувались“, але як уперті „неплатники“. На них не діють — ні статті, ні заклики, ні звіт!

Але неже ж вони, ці громадяни, безнадійні?

— Ні, далеко не безнадійні. І на них є „спосіб“.

— Який?

— Дуже простий! До них треба прийти до хати!

І вони вас щиро зустрінуть, заплатять Даток ще й чаркою почастиють.

нагоду на своє здійснення.

Все ж такі українці у вільному світі доведеться скріпити свою акцію не за постанови секретного порозуміння західних альянтів з окупантом в Ялті, але за природні невідняйні права України на самостійне життя в своїй суверенній державі на своїх етнографічних територіях та за належне для неї місце між вільними народами світу.

А потім — масмо фінансові труднощі. Ціле національне життя, зі всіма його

Бож це і є типові представники нашої, української, споконвічної адалі — ота байдужість, флегматичність, лінивість, чи, висловлюючи делікатніше, бажання „спокою“.

Бо народ наш, в засаді, далеко не лінійний. Свідомством цього — його історія, цілий його господарський побут. Але людям нашим є чужа, не є притаманна ота метушливість, що характеризує інші нації.

Народ український — консерватор, традиціоналіст, щось нове він приймає з розсудом, обережно, не поспішаючи.

Отже і про Фонд здебільше треба поговорити з нашим чоловіком особисто. Йому мало прочитати, він хотів би також почути в цій справі „живе слово“.

І ось тут, власне, слово за діячами Народного Фонду, за організаторами, за провідниками на місцях.

Як відомо, Український Конгресовий Комітет має в ЗДА близько сотню своїх Відділів. Але скільки з них провадить збірку Національного Датку? — Шікаго, Бофало та ще два-три. Але за Шікаго — яскравий показник того, які видатні наслідки дає організована збірка серед громадян. В минулому році одне Шікаго дало 17,000 доларів, себто 1/8 частину цілої американської збірки. І це ще далеко не все, що може дати Шікаго.

Або візьмим Нью Йорк. Так в Нью Йорку нараховують бодаліх 50,000 українців. Себто, взявши дуже скромно, один Нью Йорк мусить дати стільки, скільки Фонд збирає з цілої Америки, себто 100,000 доларів!

А Філадельфія, Дітройт, Пітсбург?!

Але коли вже говоримо на цю тему, то повинні зазначити, що для успіху дати, так мусимо переломити троху свою вдачу.

Іде про збірників, про збирання Датку. Чому у жидів, поляків, чехів діяльність на цю функцію без будь-яких застережень. Ваті американці й американки теж збирають на вулицях, в льокалах, по хатах. Але ми, українці, Боже борони: у нас це ціла „проблема“. В той час, коли, по суті, хоч це функція може троху делікатна, але тим більш почесна і патріотична.

І, подруге. Народний Фонд чи то, пак, Конгресовий Комітет та його Відділи, також виявляють у цій справі риси небажаних й небезпечних. А саме — певну м'якість. Нерішучість. Зле зрозумілу делікатність.

Бо й справді! Конгресовий Комітет має в справі Національного Датку ухвалу двох „парламентів“ — 4 і 5 Конгресів американських українців. Мас отже монополію моральне право збирати Національний Даток. І цього свого права в належній мірі не використовує, не здійснює.

А потім — масмо фінансові труднощі. Ціле національне життя, зі всіма його

Трисотліття Нью-Йорку

Найбільше місто Америки і усієї землі святкує трисотліття з того часу, як 2 лютого 1653 року, Петер Стайвенс, як головний директор провінції Нової Голляндії в Новому Світі, визначив тут міську управу та відділив „Новий Амстердам“ від решти провінції.

Минуло лише триста років і маленьке місто з 1653 року, що нараховувало 800 мешканців має тепер 8,000,000. Сдіна тоді бруківана Стонстріт, протянулася безкоштовними евенісами на північ, над якими давня елевейтор, під якими дують підземки й на яких метушаться мільйони авт.

У центрі міста врываються далекобіжні потяги-експрес, над ними бривають сотні літаків, що пов'язують місто з найдалішими закутками земної кулі і до найдаліших портів відпливають звідси морські велетні. ТуNELями й мостами пульсує життя цього міста, що все розростається і що йому вже не вистачають ані тунелі, ані мости, ані порони й Нью Йорк задумується над впровадженням повітряної комунікації гелікоптерами. Над ним розпинаються смуги Реклями, яку розсівають у небі літаки, й перекожі прихлепцем читають світлині повідомлення про найновіші події у світі на Таймсквері.

Триста років тому — це доба, коли найбільший упадок зазнавали колись величчя міста України, а між ними Київ. Країна була спустошена. Таке ж спустошення проносилось час до часу по інших країнах Старого Світу, розриваючи дні настичними, племенними та релігійними суперечками.

За далекими водами океану, на незнаній „неісходимій“ землі, відважні, сильні й витривалі намагалися творити нове життя, в основу якого мала б лягти свобода. Цей наріжний камінь нового світу виявився міцнішим за прадавнє каміння могутніх замків Європи, які бували огнищем багатьох величчя гасел, окрім одного, — свободи.

Тож маленький „Новий Амстердам“, що потім почав

потребами, зводиться до тісного прокустового ложа, в той час, коли масмо повну змогу розгорнутись у всю широчину.

Ще тепер. В цих, ближчих, місяцях!

Але при одній умові: безпосередній контакт з платини, широке застосування інституту збірників та роз'їзних організаторів, матеріальне уможливлення Відділам УКК провадити збірку акцію.

А при тім — не прохання ласки, лише за словами нового президента цього краю, що твердо промовив до свого народу:

„Ми, кожний зокрема, і як Нація, мусимо бути готові прийняти кожну вимогу від нас посягати. Народ, що цинить свої вигоди більше, ніж принципи, швидко втрачає одне й друге!“

називатись „Новим Йорком“ став однією з головних брам до країни свободи і нестримної могутності. Сюди починають „приїждати“ не тільки ті, що прагнуть духової свободи, але й матеріальної незалежності. Найрізніші мови старого світу гомоніли на його вулицях, аж всі вони почали столпюватися в найсильніший — англійський.

Це був не тільки мовний процес, люди й духово почали себе відчувати членами нової спільноти, виразно відмінної від своїх давніх батьківщин. Спільноті, що відчувала насамперед безмежність простору — морського на схід й суходільного — ген на „дикий захід“. Маштаби Європи виявилися замалі й це особливо відбилось на самім Нью Йорку, що має найбільший порт; найвищу будівлю, найбільше число мешканців і найвищий підбунт.

З добродітства країни і міста Свободи найменше скористали найбідніші борці за свободу в старому краю — наші предки. Країна наша не мала виходу на широкі моря, країна втратила державність, населення її було змушене колонізувати не вільні землі Америки, а країну тюрем і ланцюгів — Сибір. Українська початкова імміграція прибула сюди дуже пізно — яких 70 років тому і характером була лише зарібок. Тому і місто це не має печаті нашого духа, тому воно не відіграло бажаної ролі у змаганнях нашого народу за самостійність і йому ще досі ми в ньому тулимося в одній з найнепритяжливіших ділянок.

Проте, нехай і в цій одній ділянці, наша громада вже виростає й змінює обличчя. Вона починає відчувати живчик міста-ювілята й вливається в нього все чистіші і чистіші крамнички, вартасті, будинки й автани. Наша громада вже почуває себе рівноправною і в політично-духовому житті міста. Вона вкладає у свої зусилля у жертви, що їх поносить ЗДА в сучасній боротьбі за свободу. Зусилля ці все більше тут очінюються, бо змагання до свободи близьке психічній новій країні, бо саме на ній виростає найбільше місто світу.

Трисотліття Нью-Йорку — це не тільки трисотліття міста хмаростів, мостів, літаків і пристрей, — це трисотліття вільного зусилля вільних людей.

Це трисотліття всього, що по своїй природі заперечує найстаріші втілення насили, — московський Кремль. Це трисотліття всього того, що символізується статусом приїзду до міста й що наснажує нас надією, що й ми дочекаємося нової доби „з новим, і праведним законом“.

„ПОЗА УВАГОЮ МІНІСТЕРСТВА І ОКРУЖНОМУ ПАРТІЇ“.

„Р. У.“ (14 січня) містить допис про те, що на Закарпатті „відстає“ невільницька праця населення. „Найбільший в Тячівській округі, Закарпатської області, Устюртський ліспромгосп довгий час відстає, недодаючи країні тисячі кубометрів деревини. Основною причиною відставання є те, що директор підприємства Любченко і головний інженер Зіньчак не дають про впровадження передових методів праці, миряться з неприродливим використанням механізму. Директор ліспромгоспу заявляє:

— В наших умовах не можна використати всіх тракторів, бо рельєф місцевості особливий і дотана погода.

Такої думки дотримуються і головний інженер, і майстри, і начальники лісупунктів. „Найгірше“, на думку автора цього допису те, що „про недооборобу в Устюртському ліспромгоспі прекрасно знають в тресті „Закарпатліспром“, в Тячівському окружкомі партії, в міністерстві“. Виходило б, що такі не можна виконати праці... Але ні! Допускає нарікати, що „ніхто своєчасно не вжив заходів, щоб виправити становище“.

Читайте українські книжки й газети, бо часто читання веде до пробачення, а просяння — до сил!

Д. Галич

ПОЇЗДКА ДО ЄВРОПИ

(11)

В дальшій розмові д-р Кальба та інші урядники місцевого Представництва ЗУАДКомітету стверджують, що скитальці тепер в далеко гіршому положенні ніж були вони за часів УННРА чи ІРО. Фонди, які вони одержують на прожиток від німецького уряду, як уже сказано, вистачають задовго на покриття половини їхніх найкочечніших потреб. Мізерну допомогу в додатку до цього одержують тільки ці найбільше потребуючі: хворі, інваліди, каліки, старики і т. п., — але властиво тої допомоги всі однаково потребують і всі однаково „найбільш потребуючі“. Що з того, що між цими залишенцями є ще деяка частина працездатних осіб, — коли вони не можуть дістати жадної праці. Німецький уряд має клопотати із своїми власними двома мільйонами безробітних і тому чужинців працію ні примусують, не при-

ймають навіть на ту найтяжчу і найгірше платну роботу. А теперішня допомога з Америки рішучо замала і невиспачальна, навіть для тих — 9,000 „найтяжчих випадків“, не говорячи вже про інших. Крім цієї найкочечнішої допомоги на прожиток, переселенці мають ще безліч таких же життєво важливих інших проблем. Для прикладу — тисячі дітей, яким бракує не тільки харчів для фізичного здоров'я, але й найнеобхідніших засобів для їхнього виживання. — Тому д-р Кальба просив нас, щоб ще й від Українського Конгресового Комітету й зокрема від нашої делегації звернутися до української суспільності в Америці й Канаді та всіма силами підтримати збіркову акцію на допомогу залишенцям.

Вийшовши з приміщення ЗУАДКомітету, наша делегація розділилася: п. Добринський і Душин пішли ще на відвідина до п. Отіса Свіфта, європейського директора Американського Комітету для Визволення Народів Росії, а ми з п. Яремою поїхали відвідати представників наших церков, генерального вікарія українців католиків в Німеччині Вєч. о. П. Голініського та представника Української Православної Церкви Вєч. о. П. Дубицького, що є теж православним парохом українців в Мюнхені. З ними, як і з іншими місцевими українськими представниками, ми, крім взаємних привітань, відбули розмову на актуальні теми та обмінялись дум

ЩЕЛІ ВІБЛІОТЕКУ ЗАСТУПІТЬ
ВАМ І ВАШИМ БЛИЗЬКИМ

**ЕНЦИКЛОПЕДІЯ
УКРАЇНОЗНАВСТВА**

ТРИ ВЕЛИКІ КНИГИ
1280 ст. дрібного, у два стоящі
друку.

Багато ілюстрацій, Мали, Усе
знання про Україну!

Замовляйте в "Свободі". Ціна
трьох книг у полотняній оправі
\$48.00; у піксиряній оправі — \$51.00
+20¢ за поодинокі текстурне пуд-
делко. Замовлення слати до:

**ЕНЦИКЛОПЕДІЯ
УКРАЇНОЗНАВСТВА**

"СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Маямі, Фла.

Малачин Вечір

Заходами Українського Центрального Комітету при тісній співпраці з Українським Громадським Клубом улаштовано 11 січня Малачин Вечір з різноманітною та цікавою програмою, яку виступав інж. Василь Рижевський. Виступила Нюса Сташинська, наша десятилітня балерина з трьома стилізованими сольовими танками. Рясні оплески нагоро-

дили цю гарну точку програми. Виставлено погідний і примийний скеч, у якому зустрілися Старий Рік (маг. Остап'юк) і Новий Рік (пан. Сташинська) і в легко сатиричній формі висловили критику „громадських турбот“ у Маямі та заохоту до дальшої діяльності тутешніх українців. Симпатичний жартильний куплет виготовив при дискретному фортепіанному супроводі магістра Остап'юка інж. В. Рижевський. В імені Українського Громадського Клубу привітав присутніх його голова інж. Лонгін Годівський. Теплими словами звернувся до громади в імені старої еміграції інж. Євген Ляхович, а в імені нової проф. М. Тершаковець. Улаштовано теж збірку для підтримання ту-тешньої української радіо-програми, до якої заохотили гості організатор технічної сторони вечору, п. Майк. Найбільша подяка належить паням Годівській і Стек, які з найбільшим вкладом праці й часу приготували українську святочну вечерю. Після програми й вечір відбулися товариські гуляння й танці.

Українська Радіопрограма на Флориді

Перша низка передач Українського Радіокомітету в Маямі, в якого склад входять інж. Лонгін і Катря Годівські, д-р Роман і Наталя Климківчак, п. Майк, маг. Остап'юк і інж. В. Рижевський спромоглася обслужити

СПРОСТУВАННЯ

В часописі „Свобода“ ч. 21, з дня 23 січня 1953 з'явилася оголошення Об'єднаного Громадського Комітету міста Трентону такого змісту:

В неділю, 25 січня 1953 в залі укр. правосл. громади Об'єднаного Комітету міста Трентону з'явиться до уваги всіх громадянських організацій, влаштовує Свято Незалежності Соборності Української Народної Республіки. Початок о 7 год. вечора.

Зі змісту оголошення виходить, що укр. Католик Церква в Трентоні брала чинну участь в виконанні академії о 7 год. вечора. Оголошення це негідне до дієсного станом, бо наша церква не була заступлена в комітеті і не брала участі в пам'ятній програмі академії і її виконанню. Лише з тієї нагоди в укр. католицькій Церкві відслужено Богослуження в пам'ятку українського народу о 7 год. 10 ранку, з відповідною доповіддю проповіддю і на тому участь Церкви була покітною. (огол.) о. Теодор Атаманюк.

Подасмо до відома, що оголошення величини і інча через 1 колонку виводить \$1.40. Просьба належність (відповідно до величини огол.) переслати разом з текстом. Адм. „Свободи“.

українську суспільність на Флориді якраз у Свят-Вечір, на Новий Рік, на Шедрий Вечір і в день Самостійності ЗДПА. В імені української меншини запропонували голову Українського Громадського Клубу інж. Лонгін Годівський і д-р Роман О. Климківчак, обидва члени ради директорів „Сторожів Свободи“ і Українського Центрального Комітету. Інж. Тараса Шевченка, мученика за ідею свободи й демократії та великого поета, що з таким подивом висловився у своїх творах про Джорджа Вашингтона та перший впровадив північно-американську тематику в нашу літературу. Про рішення інших національних меншин ще невідомо.

Д-р Р. О. К.

Нью Йорк, Н. Й.

„Карпатія“ — фільмова служба в Америці

В Нью Йорку зареєстровано нову фірму під назвою „Карпатія“ — Фільмова Служба. „Карпатія“ поставила своїм завданням організувати висвітлювання українських фільмів, осунувати фільмові станції та постачати для них 16 м/м. фільми.

„Карпатія“ — фільмова Служба набула виключне право висвітлювати на території Східних Держав Америки такі фільми:

1. „Трагедія Карпатської України“ — Загальновідомий український документальний фільм, що подає деякі зрушувальні події на Карпатській Україні в роках 1938/39 з оригінальними пророцтвами промовами бл. п. д-ра Августина Волошина, президента Карпатської України, Августина Штефана, предсідника Першого Союзу та святочного речника Соймівних послів — д-ра Михайла Брашайка.

Фільм відкуплено від останнього власника панства Івана і Марії Редьчуків. 2. „Чорномор'я“. Найновіший український кольоровий звуковий фільм, зготовлений на підставі народної опетки Кухаренка, муз. Лісенка, під музичною управою проф. Л. Туркенича, — каналіської продукції молодого фільмача Солука, з найкращими українськими артистами, як Ярошевич, Тагаїв та інші.

В дальшому плані є придбати й висвітлювати інші довші або короткі культурні фільми з українського або американського життя. Окрім того в програмі є продукувати актуальні фільми з життя наших громад при різних намірах, щоб з них виробити короткі кино-журнали і висвітлювати їх у надатках до головного фільму.

Управа має намір видавати теж ілюстрований журнал для ширшого громадського загалу зокрема для студіюючої молоді, для аматорів фільмачів і фотографів, щоб дати змогу передрукувати найкращі знімки для читачів. В тій цілі „Карпатія“ закликає всіх аматорських фотографів і фільмачів, щоб подали свої адреси для умовлення ближчої співпраці.

Коли б якась з існуючих установ чи організацій хотіла зробити фільм з нагоди якогось свята чи ювілею — нехай зголоситься до Спільки

„Карпатія“, яка має до розпоряджності фільмачів (камерменів), а теж кіно-операторів.

У всіх цих справах, як рівно ж щодо висвітлювання фільмів, а теж щодо дальшої співпраці писати на адресу голови Спільки: д-р Василь Вереш П. О. Вокс 1169, Чорч Ст. Ста, Нью Йорк 7, Н. Й.

Норвіч, Конн.

Заснування Відділу УКК

4 січня ц. р. в Норвічі відбулася певна громадська подія, а саме заснування відділу УКК. Відділ має на увазі розвинути, в міру своїх сил, культурно-національну працю, при участі місцевих громадян.

Екзекутиву Відділу обрано в такому складі: Голова — Василь Семчишин, секретар — Іван Гулицький, скарбник — Петро Мархон.

До Контрольної Комісії увійшли: Голова — Михайло Патичка і члени — Личинський і Ксенофонт Гаврилюк.

На зборах були присутні представники сусіднього Відділу УКК у Вільямсвілі — п. Прокіч і Науменко. Вони подали новозаснованому Відділові певні пояснення й поради щодо провадження праці, як також побажання повного успіху.

ПАМ'ЯТКА ПРОТИ ПОМИЛУВАННЯ РОЗЕНБЕРГІВ

Нью Йорк. — Газетний синдикат Скрипс-Говард поміщує чергову статтю пані Елінору Рузвельт з відповіддю на запит ставлений часто до неї, а саме, чи вона обстоює помилування Розенбергів. На це пані Рузвельт: „Я не тільки не обстоюю помилування, але думаю, що лише президент і його правні радники можуть прийти до здорового осуду в цій справі. — Це правда, що ми нікого не караємо смертю в мирних часах за зраду. Однак з людей, які думають, що ми не втішасмося миром в теперішній час. Хоч може ми не ведемо третьої світової війни, то однак ми маємо повно малювати в різних частинах світу, включаючи й Карейську війну, у якій ми беремо важливу участь. Усі такі справи повинні вжити до уваги відповідні чинники влади. Нема підстави для скликування зібрань або підписування петицій. Справу передумують зрештою й дойдуть до рішення, що не треба чинити турботу таким людям, які знають дуже мало подробиць про цю справу.“

Масте Артритизм, Ревматизм? Пошто терпіти неприємно. Леон Solid Liniment помагас — лише \$2.25 в аптеці або пошито. Leon Corn and Callous Salve \$1.25 на напівці і мазолі (під подушкою тверда шкіра). LEON, 311 — 5th Ave. Room 209-Sv, New York 16, N. Y.

Український Салон КРАСИ

„Сюди наші клієнти скеровують своїх приятельок!“

Nita's Beauty Salon

720 GROVE STREET, IRVINGTON, N. J. ESsex 3-9860

ВСЯЧИНА

В Індії грають щораз більше американських фільмів

В нижній палаті індійського парламенту подали статистичні висвітлювання фільмів. Із неї виходить, що там щораз більше висвітлюють американських фільмів. 1950 року там висвітлювали 531 американський фільм, 1952 р. — 2,226, а до кінця жовтня минулого року 1,025. В тому самому часі число англійських фільмів було таке: 73, 669 і 215. На третьому місці стоять Совети: 8, 38 і вісімнадцять.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Петра і Павла, відділ 102 відбулися в неділю, 8. лютого, в домі 3161/Е. 93 вул. Просимо членів прийняти на час збірки на Союзівку продовжувати, тому просимо не відкладати. — Е. Віленський, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Річні збори Бр. св. Василя Великого, відділ 364 відбулися 1. січня 1953 р. на них обрано такий уряд: Гр. Кулик, предс.; І. Кухта, заст.; Е. Віленський, фін. секр. Ст. Кривак, кас.; І. Стайко, рек. секр.; К. Мельник, В. Брездун, дел. до Злук. Орг.; І. Кривонос, І. Небожук, контролери; В. Владика, надз. хворих до мужчин; Анна Вурок, В. Брездун, П. Данилович до жінок. Місячні збори відбулися в неділю, 8. лютого, о год. 2. по полудні в Нар. Домі 3161/Е. 93 вул. Просимо членів прийняти на час збірки на Союзівку продовжувати, тому просимо не відкладати. — Е. Віленський, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. — Бр. св. Стефана, відділ 221, повідомляють, що місячні збори відбулися в неділю, 8. лютого, в домі Відділу УНСОУ, 843 Н. Вестерн Евеню, в год. 12:30 по полудні. Прийняті всі члени колекції пожадані. На річних зборах що відбулися 11 січня ц. р., обрано такий уряд: Ф. Васильовський, предс.; І. Карпа, заст.; Т. Шпікула, фін. секр.; Д. Максимов, кас.; С. Коцелко, рек. секр.; адв. Р. Смул, М. Каюк і Д. Нимлович, контр. помісії. Пані А. Філа, М. Дерек і А. Стецюк, опікуни хворих. О. Дутчак і І. Дуканський, трості; Г. Кулакевич і І. Вурдас хорунжі; В. Лучина, двірник. Адреса секр.: Тарас Шпікула, 5466 W. Haddon Ave., Chicago 51, Ill. Tel. Austin 7-5034.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. Ді. Вітосовського, повідомляють, що збори відбулися в неділю, 8. лютого, о год. 1. по полудні в залі Клубу при Н. Френклін стр. При цій нагоді подано до відома, що треба звертатися з справами вже до нового секретаря. Не до п. І. Габла, а до п. Г. Габла, 23, Р. А. Tel. WA 2-6799. Новий уряд складається з: В. Васильовського, предс.; М. Кривонос, кас.; В. О. Грималік, секр.; Всі, що платять річно в люту останній річний. По тім супенда. — В. Е. Грималік, секр.

ВІЛКСБЕРГ, ПА. — Братство св. І. Христителя, відділ 223 повідомляють, що збори відбулися в неділю, 8. лютого, зараз по Службі Божій, в залі парохіальній. Присутність всіх членів колекції. Просьба комент, що був вибраний на минулих зборах, прийти на ці збори і дати звіт за свої діяльності. — Уряд Братства.

БАЙОН, Н. ДЖ. — Бр. св. Арх. Михайла, відділ 213 повідомляють, що 3. лютого на річних зборах обрано такий уряд на 1953 рік: Б. Салі, предс.; А. Романів, заст.; А. Васариб, фін. секр.; Н. Манчик, заст.; М. Данько, кас.; Г. Антош, заст.; Контрольна Комісія: В. Савран і Н. Войко. Тростісти: О. Ковальський, М. Росоловський і Т. Манчак. Ухвалено також, що коли член зборів, має сейчас зголоситися до секретаря і від того дня матиме плачений беніфіт. Збори будуть відбуватися в другий вівторок по першій в. У. Н. Домі, 35 Вест 19 Стріт, о год. 7. вечора. Стож проситься членів, щоб платили на зборах, бо секретар не буде ходити по домах. Адреса секр.: А. Базарга, 573 Avenue E. Tel. NE 6-4019. — Уряд.

АСТОРИЯ, Л. АН. — Бр. св. Андрія Пер. відділ 66 повідомляють, що річні збори відбулися 16. січня в церковній галі, 3709 — 31. Евеню, в цій же галі будуть відбуватися збори кожного місяця в п'ятницю по десяти. Дальше вибрано новий уряд на 1953 рік: К. Берескіль, предс.; В. Дачко, заст.; Л. Федяк, фін. секр.; В. Пельчак, заст.; І. Цомпель, кас.; Д. Курник, заст.; І. Вугера, рек. секр.; В. Дичко і І. Лазорчик, контролери; Д. Винадас і І. Ференчак, надзорні хворих; Д. Винадас, пранорчик. — І. Вугера, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Річні збори Бр. св. Василя Великого, відділ 364 відбулися 1. січня 1953 р. на них обрано такий уряд: Гр. Кулик, предс.; І. Кухта, заст.; Е. Віленський, фін. секр. Ст. Кривак, кас.; І. Стайко, рек. секр.; К. Мельник, В. Брездун, дел. до Злук. Орг.; І. Кривонос, І. Небожук, контролери; В. Владика, надз. хворих до мужчин; Анна Вурок, В. Брездун, П. Данилович до жінок. Місячні збори відбулися в неділю, 8. лютого, о год. 2. по полудні в Нар. Домі 3161/Е. 93 вул. Просимо членів прийняти на час збірки на Союзівку продовжувати, тому просимо не відкладати. — Е. Віленський, секр.

Посмертні Згадки

ДМИТРО БАНИТ, член Бр. св. І. Христителя, відділ 76 в Нью-Йорку, Н. Дж., помер 11 січня 1953 р., в 69 році життя. Покійний вступив до Союзу в 1924 р. Походив з села Трільова Сільва, повіт Сніж, Україна. Похований у смутку сина Василя, дочку Розалію і 3 синів. Похорон відбувся 15. січня 1953 р., з погребового заведення Литвіна в Литвіна до катол. церкви св. І. Христителя при Мортон вул., а відтак на цвинтар Емергін. — В. Н. П.

В. Салабун, секр.

ДМИТРО КОВАЛІВ, член відділ 304 УНСОУ, номер 24, січня 1953 р. в 61 році життя в Бофалло, Н. Й. Родився в селі Клебанівка, повіт Збарж. Похорон відбувся 28. січня з похоронного заведення до гр. катол. церкви св. Івана Христителя. — В. Н. П.

М. Гнатик, секр.

НИКОЛА ЧЕРКАС, довголітній член Тов. ім. М. Драгоманова, відділ 181 УНСОУ в Меніш, Р. А., номер 5, січня 1953 р. Останній у великому смутку жону Марію, двох синів, одну невістку, двох онуків і багато близьких і дальших кривих. Покійний родився в селі Красне, повіт Скалат, Зах. Україна. Похорон відбувся 10 січня з погребового заведення при часті рідні, члени і знайомі до церкви св. Арх. Стефана, а відтак на цвинтар того ж імені. — В. Н. П.

ПІЛІП ПІЛ, довголітній член Бр. св. Арх. Михайла, відділ 211 УНСОУ в Стейплтоні, С. А., Н. Й., номер 22 січня 1953 р., в 65 році життя. Покійний походив зі села Висна, повіт Рогатин, Зах. Україна. До УНСОУ вступив 1922 р. Похований у смутку жону Катерину і брата, 3 синів, 5 онуків. Похорон відбувся 28. січня, з дому до укр. гр. кат. Церкви, при участі Родичів, Знайомих й членів Союзу. — В. Н. П.

ВІЛКСБЕРГ, ПА. — Братство св. І. Христителя, відділ 223 повідомляють, що збори відбулися в неділю, 8. лютого, зараз по Службі Божій, в залі парохіальній. Присутність всіх членів колекції. Просьба комент, що був вибраний на минулих зборах, прийти на ці збори і дати звіт за свої діяльності. — Уряд Братства.

Ділимося сумною вісткою з Ріднею та Приятелями, що 26. січня 1953 року в Омага, Небраска, на 72 р. життя та 46 років священства, упокоївся в Бозі наш Найдорожчий Батько і Дідо

о. Лука Салук

довголітній катехиз Велза і Сокаля. Похоронний обряд відбувся 29. січня 1953 р. з церквою св. Патріка в Омага, Небраска, на місцеве кладовище „Holy Sepulchre Cemetery“. До тіла його спочивав в секторі католицьких священників.

Хай чужа земля буде Ному легкою! Горем прибиті: Ярослав і Роман — сини; Грина Кальба, Марія Габла і Зеновія — доньки; Олена Небожук — сестра; Ольга Салук — снінова; Микросла Кальба і Карло Габла — зяті; та Адриан і Марта — Салук; Віра і Петри — Кальба; Олена, Андрий і Варвара — Габла — внуки.

Професійні оголошення

Dr. S. CHERNOFF

223-2nd Ave. (cor. 14 St.) NYC. Tel. GRamercy 7-7697

Острів до довголітньої недуги чоловіка і жінки. Шкірні, Х-Рив. Родуття жоді лікуємо без операції. Переводимо аналіз крові для супружжя дозволяти. Офісний години: Щодня від 10 ранно до 8:45 вечорі. Неділя від 11 до 1 по полудні.

DR. M. MAIZEL

107 E. 17th St., NEW YORK CITY (cor. 4th & E 17th St.)

Лікар зі старого краю, говорить по українськи, багато років успішно лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок — недуги нирок і сечового міхура, ніг та загальне ослаблення. Лічення застарілими пенісіями та інших лікарств. Аналіз крові, сечі і інших видів. Аналіз крові для супружжя дозволяти. Година: Щодня 10—11, 4—7; в неділю 11—1. ВІЗНАЧЕННЯ \$3.00

НЕДУГИ НІГ

зміняли — відкриті виразки запалення жил — ревматизм, артритизм — ексима — ішіас. Лікування без операції.

Години прийняти: Понеділок і четвер від 1 до 8 по полудні. Вівторок і п'ятниця від 1 до 6 по пол. Середа від 2 до 5 по пол. Субота від 11 перед пол., до 2 по пол. — У неділі і свята зачинено.

L. A. BENLA, M.D. 320 W. 86th St., New York City Phone: ENdicott 2-9178

DR. CHERUAT

З європейським дипломом 128 EAST 86th STREET

Недуги міхура, нирок, крові й неможливість тазових органів. Неврологія, Ослаблення залоз, Канцеральні стани. Структура, Улукс (болі). У будні: 10—2 і 4—9 години. ОГОЛЮДНІЙНІ І ВАДАННЯ КРОВІ \$3.00.

Над універсальне підзема Леонітрон Евеню.

• Центральне положення, догідний доступ збудівлі. • Окремі відділи для жінок.

ХВОРІ НА ШЛУНОК

ЗНАЙДУТЬ ПОЛЕГНУ В ПОЗНАКАХ ХВОРОБИ, ЩО ПОВСТАЄ В НАСЛІДОК НАДМІРНОЇ КИСЛОТНОСТІ (HYPERACIDITY)

ЗЛАГНУТИМНИЙ ТЕРПІТЬ — ПОМІТНИЙ СЕРЕДНИЙ ПРОТИ НАДМІРНОЇ КИСЛОТНОСТІ

Нові надії на лікування йд на надмірній кислотності, жалько різних запалень шлунка, добуваються сьогодні в новому лікарстві, що має силу обмежити надмірність кислотності. Це нове лікарство, записав якого підтверджують подвійні надслідки, називається SUBTANIL і воно приносить полегшу майже безпосередньо після того, як з'являється „до шлунка“. Воно діє як м'який абсорбент та неупривляючи надмірну кислотність. Чоловіки і жінки, які раніше хворіли на ці симптомні недуги, відчували жалько болі в наслідок газів, згаги, блювання та інших познач надмірної кислотності, підтверджують тепер помітну полегшу після ужиття SUBTANIL. Лікарство продається з точною гарантією звороту грошей.

Через спеціальну ofertу, члени цього часопису можуть дістати SUBTANIL по знижених ціні. Треба лише вислати це повідомлення до SUMLAR CO., Dept. 640, 2700 CHURCH AVE., BROOKLYN, 26, N. Y., і відіслати до дві \$3 папки за \$5, отже \$1 знизить як значуща ціна. Не посилайте жадних грошей. Заплатите поштареві при відборі.

Ім'я _____ Адреса _____ Місто _____ Страт _____

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ У. Н. СОЮЗУ!

ІВАН БУНЬКО

УКР. ПОГРЕБНИК Зарядку погребам по ціні тах похорон \$150

Обслуга чесна і майжема

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer

437 EAST 5th STREET New York City

Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Замінається похороном в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦІХ

Контролює температура. Модерна тапелія до ужитку даром.

PETER JAREMA 129 EAST 7th STREET, New York City

Tel.: ORchard 4-2568

УВАГА!

ДО ВСІХ МОЇХ КЛІЄНТІВ БУВШИХ І МАБУТНІХ!

Повідомляю, що щоденно — від 9 години ранку і до 9 години вечора — буду виводити податкові звіти (ІНКОМ-ТЕКС) в своїм бюрі, що містяться в фотографічному заведенні, адреса: 34 іст 7 вулиця.

Крім цього виводити всі зголомшені чужаків, афідавіти та різні аналізи і поладжувати всілякі асесураційні і нотаріальні справи та переклади.

НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО

ОЛЯ РЕДЧУК

34 E. 7th Street, New York 3, N. Y.—Phone AL. 4-2763

КУПУЙТЕ В УКРАЇНСЬКІЙ ФІРМІ! АРКА

48 ІСТ 7-ма ВУЛИЦЯ, в НЬО ПОРКУ

ДЕТАЛЬ! — ІМПОРТ! — ГУРТ! —

ТЕЛЕВІЗІЯ, РАДІО-АПАРАТИ, МАШИНИ ДО ПИСАННЯ, ПЛАТФОРМИ, — ПЛАТІВКИ, ФОТО-АПАРАТИ.

Шнайперські годинами, біжурети, золоті 14 кар. хрестини, ланцюжки, пера пера з 14 кар. зол. пером ім. марин „Пелікан“, акер „Парер 31“ і інші.

Бішопські блокноти, лінійні ручки, лінійні обриси, серветки, падушки, та всі прибори до пишання, як папери, каша, пилки ДМЦ.

Гудульські мистецтва різьби, касети, альбоми, тризуби, хрести, рамки.

КНИЖКИ Найновіші видання: Енциклопедія, Кобзар, Історія України, молитовники. Словники англійської мови та підручники для шкільного вивчення англійської мови.

Останні новини: „Крізь сміх заліз“ — С. Хрип (дол. 1.50); „Спогади фронтовика“ — Е. Загачевський (\$1.40); „Перелітні птахи“ — Іван Керницький (дол. 1.50).

Великий вибір дитячих книжок. ДАЙТЕ ВАШІМ ДИТИНІ УКРАЇНСЬКУ КНИЖКУ! Замовлення виконують поштою.

A R K A Company

48 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, N. Y. Phone: GRamercy 3-3550

ЗМІНА АДРЕСИ!

Ще раз пригадуємо нашим переддідаткам, що змінюють місце свого побуту, щоб одночасно з повідомленням про зміну адреси обов'язково прислалася поштовими марками 10 ЦЕНТІВ за виготовлення нової адресної кліш, а члени УНСО те й число свого Відділу.

Адміністрація „Свободи“.

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ РЕКОРДИ